

Strategisch meerjarenplan 2014-2020

Nederlands Focal Point
voor veiligheid en
gezondheid op het werk

Europees Agentschap voor
veiligheid en gezondheid
op het werk

Nederlands Focal Point

Strategisch meerjarenplan 2014-2020

Nederlands Focal Point voor veiligheid
en gezondheid op het werk

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

TNO innovation
for life

Colofon

Nederlands Focal Point voor veiligheid en gezondheid op het werk
nederland_fop@osha.europa.eu
www.arboineuropa.nl

©2014

Auteurs

Henk Schrama

Jos de Lange

In samenwerking met de werkgroep Europese Context, bestaande uit:

- Sonja Baljeu, namens werknemers
- Mario van Mierlo, namens werkgevers
- André Marcet, namens overheid

Layout

Coek Design, Zaandam

Fotografie

Bart Maat, den Haag

ISBN-nummer: 978-90-5986-440-5

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Samenvatting	6
1. EU-OSHA's mission, vision and values - missie en visie NL-FOP	12
2. Uitdagingen, kansen voor EU-OSHA en NL-FOP	16
2.1 De beleidscontext	17
2.2 De macro-economische en werkgelegenheidscontext	18
2.3 De OSH-uitdagingen	20
2.4 Voortbouwen op de ervaring van EU-OSHA en NL-FOP	22
2.5 Het antwoord van EU-OSHA op de uitdagingen	23
3. De strategische doelstellingen van EU-OSHA	24
4. Het Nederlands Focal Point strategisch programma 2014-2020	28
4.1 Plaats, taak en ambitie van het Nederlandse Focal Point	29
4.2 Ontwikkelen en dissemineren producten	31
4.2.1 <i>Inhoudelijke thema's</i>	32
4.2.2 <i>Product portfolio</i>	34
4.2.3 <i>De disseminatie van de producten van het Agentschap</i>	36
4.2.4 <i>Informatie-uitwisseling met andere Focal Points</i>	40
4.2.5 <i>Dissemineren van relevante informatie van andere Europese instituties</i>	40
4.2.6 <i>Informatieverstrekking aan derden in het buitenland</i>	41
4.3 Bewustmaken werkgevers en werknemers	41
4.3.1 <i>De Europese Healthy Workplace Campaigns</i>	42
4.4 Netwerken	44
4.4.1 <i>De werkgroep Europese Context</i>	44
4.4.2 <i>De relatie met het Europees Agentschap</i>	45
4.4.3 <i>De relatie met andere Focal Points</i>	46
4.4.4 <i>Het kennisnetwerk</i>	46
4.4.5 <i>Het netwerk van campagnepartners en -supporters</i>	47
4.5 Management	48

*Wij dragen actief bij
aan de verdere
ontwikkeling
van veiligheid en
gezondheid op het werk
in Nederland en in
Europa, door het
importeren en
exporteren van kennis,
instrumenten en goede
praktijkvoorbeelden.*

Voorwoord

Het Europees Agentschap voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk (EU-OSHA) en het Nederlands Focal Point (NL-FOP) willen actief bijdragen aan de verdere ontwikkeling van veiligheid en gezondheid op het werk in Europa en Nederland. Dat dit nodig is leiden we af uit de cijfers die laten zien dat er in Europa nog veel werkgerelateerde ziekten voorkomen en ongevallen plaatsvinden. In 2012 had 8.6% van de Europese werknemers (d.w.z. 20 miljoen mensen) te maken met een werkgerelateerd gezondheidsprobleem. Daar bovenop kregen bijna 7 miljoen werknemers een ongeluk op het werk. Schattingen geven aan dat tussen de 5.000 en 7.000 ongevallen een dodelijke afloop hebben.

EU-OSHA beklemtoont dat actie geboden is. Met een nieuwe meerjarenstrategie en met alle acties die daaruit voortkomen wil EU-OSHA zekerstellen dat allen die werken aan de preventie van risico's op Europese werkplekken goed geïnformeerd zijn. Het Agentschap geeft daarbij aan dat samenwerking met de nationale Focal Points geboden is voor de doorwerking van zijn meerjarenstrategie in de lidstaten.

Het Nederlandse Focal Point zal de gevraagde samenwerking verlenen. Door het tripartiete karakter van NL-FOP zullen daarbij ook de Nederlandse prioriteiten op het terrein van veilig en gezond werken nadrukkelijk gereflecteerd worden. NL-FOP doet dit vanuit een meerjarenkader waarin, naast de Europese, ook de Nederlandse ontwikkelingen het perspectief bepalen.

Uit evaluaties blijkt dat EU-OSHA in een goede positie is om de uitdagingen, waar het zich voor gesteld heeft, met succes aan te gaan. Ook het NL-FOP meent dat het eveneens in een goede startpositie verkeert voor de nieuwe strategieperiode.

Het Nederlandse Focal Point is een kleine organisatie die het voor het bereiken van impact vooral moet hebben van een optimale inzet van bereidwillige intermediaire organisaties. De realisering van dit plan vraagt veel van de tripartiete partners in de werkgroep Europese Context, van de leden van het kennisnetwerk, van de campagnepartners en niet in de laatste plaats van de medewerkers van NL-FOP. Hun commitment bleek de afgelopen jaren onverminderd groot. Wij hebben er dan ook alle vertrouwen in dat wij tezamen dit plan en de daaruit voortvloeiende doelstellingen zullen weten te realiseren.

Januari 2014

M. van Mierlo, MKB Nederland
Voorzitter werkgroep Europese Context

J.J.J. de Lange, TNO
Focal Point Manager

Samenvatting

Dit strategisch meerjarenprogramma van het Nederlands Focal Point is afgeleid van de nieuwe meerjarenstrategie 2014-2020 van het Europees Agentschap voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk

Het Europees Agentschap (EU-OSHA) wil bijdragen de Europese werknemers gezond en veilig aan het werk te houden door:

- het aanleveren van op zijn waarde getoetste informatie over alle aspecten van veilig en gezond werken;
- het verhogen van het besef van het belang van veiligheid en gezondheid op het werk;
- samen te werken met stakeholders om zeker te stellen dat er een coherente benadering voor preventie is.

Deze uitgave bevat het strategisch meerjarenkader van het Nederlands Focal Point (NL-FOP). De voorziene activiteiten maken daarbij helder waar NL-FOP in de periode 2014-2020 voor staat en hoe het zijn doelstellingen wil bereiken. Door het tripartiete karakter van NL-FOP zullen ook de Nederlandse prioriteiten op het terrein van veilig en gezond werken nadrukkelijk gereflecteerd worden. NL-FOP wil de Europese en de nationale dimensies op het gebied van veiligheid en gezondheid samenbrengen. NL-FOP wil dat doen in een meerjarenkader waarin, naast de Europese, ook de Nederlandse ontwikkelingen het perspectief bepalen.

De context

De meerjarenstrategie van EU-OSHA staat in het teken van snelle veranderingen in het werk in Europa. De economische crisis, de demografische veranderingen, nieuwe risico's en opkomende sectoren vragen om een benadering van veiligheid en gezondheid op het werk, die coherent en geïntegreerd is in andere gebieden en gebaseerd is op tripartisme. EU-OSHA geeft daarbij aan dat samenwerking met de nationale Focal Points geboden is voor de doorwerking van zijn meerjarenstrategie in de lidstaten. Het Nederlandse Focal Point zal de gevraagde samenwerking verlenen.

De missie

EU-OSHA heeft zijn missie en visie voor de periode 2014-2020 opnieuw gedefinieerd. De nieuwe definitie brengt scherper de rol tot uitdrukking die EU-OSHA vervult als facilitator van kennis en dekt ook beter de actieve rol die het vervult bij communicatie en netwerken. In lijn daarmee wil het Agentschap de belangrijke rol benadrukken die intermediaire instanties spelen.

Het NL-FOP heeft haar missie en visie van EU-OSHA afgeleid en als volgt gedefinieerd:

- *Missie*
Wij dragen actief bij aan de verdere ontwikkeling van veiligheid en gezondheid op het werk in Nederland en in Europa, door het importeren en exporteren van kennis, instrumenten en goede praktijkvoorbeelden.
- *Visie*
We zijn bekend en erkend als partij die de Europese en Nederlandse kennis met elkaar verbindt, ter bevordering van de veiligheidscultuur, slimme organisaties en een duurzame inzetbaarheid van werknemers.

De doelstellingen

De eerste drie doelstellingen zoals beschreven in de strategie van EU-OSHA gaan over de toelevering van gegevens, kennis en instrumenten ten behoeve van specifieke doelgroepen. Zo worden beleidsmakers en onderzoekers voorzien van betrouwbare gegevens over nieuwe en opkomende risico's. Verder worden beleidsmakers, onderzoekers en arboprofessionals gevoed met kennis over de huidige OSH-risico's en worden tot slot relevante instrumenten ontwikkeld en aangereikt aan bedrijven voor de aanpak van veiligheid en gezondheid op het werk.

Verder zijn er twee doelstellingen die te maken hebben met het mobiliseren van organisaties om in actie te komen en het bij velen laten landen van het belang van veilig en gezond werken. Tot slot een doelstelling om te voorzien in de behoeften van de belangrijkste stakeholders, dat tripartisme wordt bevorderd en de producten ook daadwerkelijk de beoogde begunstigden en intermediairen bereikt.

De werkwijze

Voor zowel dit nieuwe meerjarenplan als voor de hierop te baseren jaarlijkse werkprogramma's is een gestructureerde werkwijze belangrijk, die uiteraard is aangepast aan de Nederlandse context en prioriteiten. De activiteiten van het NL-FOP zijn als volgt ingedeeld en beschreven:

- *Ontwikkelen en dissemineren producten.*
Het NL-FOP draagt bij aan de ontwikkeling van de producten van EU-OSHA en verzorgt vervolgens de disseminatie in Nederland. De inhoudelijke thema's en het product-portfolio staan beschreven in hoofdstuk 4.
- *Bewustmaken werkgevers en werknemers.*
Naast de kennis die wordt geleverd nemen de Europese campagnes over veilig en gezond werken een steeds belangrijker plaats in. De komende campagne in 2014-2015 gaat over psychosociale arbeidsbelasting. Die daarop (2016-2017) over 'duurzame inzetbaarheid'. Het NL-FOP voert deze campagnes in Nederland uit.
- *Netwerken.*
Het NL-FOP is slechts klein van omvang en is voor de te bereiken impact afhankelijk van vele andere organisaties. Er bestaan gestructureerde samenwerkingsverbanden en er zijn ook incidentele vormen van samenwerking.
- *Management.*
De uitvoering van het NL-FOP dient tijdig, kwalitatief goed en transparant plaats te vinden. Het betreft een project met politieke, strategische, wetenschappelijke en uitvoerende onderdelen in een complexe internationale setting. Het vereist een tactisch projectmanagement en een integer functioneren van het projectteam opdat we het vertrouwen genieten van de belangrijkste actoren.

Samengevat en in het algemeen wil het Nederlands Focal Point in deze nieuwe strategieperiode bij alles wat zij uitvoert, de volgende focus aanhouden:

- Er toe bijdragen dat EU-OSHA het voornemen waarmaakt om minder maar grootschaliger activiteiten op te pakken: 'less and better';
- Meer aandacht voor de import van kennis, instrumenten en goede voorbeelden, naast de voortgaande export daarvan;
- Zorgdragen voor een goede reflectie van de Nederlandse prioriteiten bij de uitvoering van de activiteiten;
- Meer samenwerken, een sterkere verbinding zoeken met de organisaties uit de netwerken achter het Focal Point;
- Uitdragen van het belang voor veilig en gezond werken, met name ook meer naar de jongeren, het toekomstig kader.

Voortbouwen op ervaring

Uit evaluaties blijkt dat EU-OSHA in een goede positie is om de uitdagingen, waar het zich voor gesteld heeft, met succes aan te gaan. Het Agentschap heeft dan ook een goede basis als vertrekpunt voor de nieuwe strategie. Dat wil niet zeggen dat de nieuwe strategie alleen maar een voortzetting is van de huidige strategie. Het Agentschap heeft op basis van een reflectie op de resultaten van de strategie 2009-2013 geconcludeerd dat het zich wil richten op minder, maar grootschaliger activiteiten; dat het zijn doelgroepen heel helder wil definiëren en dat het een portfolio benadering wil waarin het zijn activiteiten en producten beter wil afstemmen op zijn doelgroepen.

Met deze conclusies is het NL-FOP het geheel eens en wil er actief toe bijdragen dat de voorgenomen werkwijze van het Agentschap gerealiseerd wordt. Het NL-FOP meent dat het met de ervaring die het heeft eveneens in een goede startpositie verkeert voor deze nieuwe strategieperiode en dat het een flinke maar reële uitdaging betreft om de ambitie waar te maken.

Een gezonde wer

Samen s

1. EU-OSHA's mission, vision and values - missie en visie NL-FOP

EU-OSHA heeft zijn missie en visie voor de periode 2014-2020 opnieuw gedefinieerd. EU-OSHA is in 1994 opgericht met als doel informatie te verschaffen. Het moest de EU-instanties, de lidstaten, de sociale partners en de bij OSH betrokkenen voorzien van nuttige, technische, wetenschappelijke en economische informatie betreffende de veiligheid en gezondheid op het werk. Dit doel heeft sindsdien het werk van EU-OSHA bepaald en vormde ook het raamwerk voor het aflopende meerjarige strategisch programma.

Het opstellen van een nieuwe missie en visie is ingegeven door de noodzaak het karakter van de bijdrage en het werk van het Agentschap helderder te definiëren. De nieuwe definitie moet scherper de rol tot uitdrukking brengen die EU-OSHA vervult als facilitator van kennis en moet beter de actieve rol dekken die het vervult bij communicatie en networking. In lijn daarmee wil het Agentschap ook de belangrijke rol benadrukken die intermediaire instanties spelen. De nieuwe missie en visie van het Agentschap zijn:

Missie

We develop, gather and provide reliable and relevant information, analysis and tools to advance knowledge, raise awareness and exchange occupational safety and health (OSH) information and good practice which will serve the needs of those involved in OSH

Visie

To be a recognised leader promoting healthy and safe workplaces in Europe based on tripartism, participation and the development of an OSH risk prevention culture, to ensure a smart, sustainable, productive and inclusive economy

Tot nu toe heeft NL-FOP geen definitie gegeven van haar missie en visie. Er werd mee volstaan ernaar te verwijzen dat de doelstellingen van NL-FOP in het verlengde lagen van die van EU-OSHA. In toenemende mate wordt de behoefte gevoeld tot uitdrukking te brengen waar in aanvulling op missie en visie van EU-OSHA specifieke doelstellingen zijn en waar de toegevoegde waarde ligt van NL-FOP. Als definitie voor missie en visie van NL-FOP is gekozen voor:

Missie

Wij dragen actief bij aan de verdere ontwikkeling van veiligheid en gezondheid op het werk in Nederland en in Europa, door het importeren en exporteren van kennis, instrumenten en goede praktijkvoorbeelden.

Visie

We zijn bekend en erkend als partij die de Europese en Nederlandse kennis met elkaar verbindt, ter bevordering van de veiligheidscultuur, slimme organisaties en een duurzame inzetbaarheid van werknemers.

2. Uitdagingen, kansen voor EU-OSHA en NL-FOP

Kennis

In alle om-
gevingen
heeft verlichte
een andere
manier

A Go

Verlichting is nog
steeds niet
vanzelfsprekend

A Go

Kloof tussen
Praktische
en
Theoretische
Kennis.

Man Vrij

Wandeling
Wandeling
Wandeling

Handwritten notes on a sticky note, partially obscured.

Handwritten notes on a sticky note, partially obscured.

Kennis zal verlicht
en toegankelijk
zijn. (Zik wil
meer kunnen over)

A Go

Risico's worden
onderschat
als consequentie

De context waarin EU-OSHA, en ook NL-FOP, functioneert is in de loop van de jaren veranderd en zal ook blijven veranderen. EU-OSHA en NL-FOP moeten ervoor zorgen dat hun missie, visie, strategische doelstellingen en prioritaire activiteiten het juiste en dynamische antwoord geven op deze steeds veranderende omstandigheden. In dit hoofdstuk wordt daarvan een kort overzicht gegeven.

2.1

De beleidscontext

Volgens het Agentschap wordt de beleidsmatige context gedomineerd door de EU-2020-strategie die de Europese Unie in 2010 heeft afgesproken en door de impact die de recente crisis o.a. op het beleid van veilig en gezond werken heeft.

De EU-2020-strategie is gericht op de bevordering van duurzame, inclusieve en slimme groei, dat wil zeggen groei die door kennis en innovatie wordt aangedreven. Op deze wijze wil de Europese Unie sterker uit de economische crisis komen en een hoog niveau van werkgelegenheid, sociale samenhang en productiviteit bereiken. Door de lidstaten wordt jaarlijks een Nationaal Hervormings Programma (NHP) opgesteld, waarin zij aangeven welke vorderingen zij willen maken met betrekking tot de EU-2020-doelen. Het Nederlandse NHP wordt altijd in de Stichting van de Arbeid met de sociale partners besproken. De laatste bijdrage van de sociale partners dateert van maart 2013. Daarin onderstrepen zij o.a. het belang van de EU voor Nederland. Wel vragen zij aandacht voor het afnemende draagvlak onder de Nederlandse bevolking voor Europa. Goede voorlichting en uitleg over de relevantie van Europa voor Nederland en een goede handhaving van de regels om sociale misstanden te voorkomen, achten zij onontbeerlijk om het vertrouwen in de EU te herstellen. NL-FOP wil daaraan de komende jaren zijn bijdrage leveren.

Betere arbeidsomstandigheden kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan het bereiken van de EU-2020-strategie. Het realiseren van betere arbeidsomstandigheden wordt door EU-OSHA een verantwoordelijkheid genoemd van allen die bij veilig en gezond werken betrokken zijn met inbegrip van EU-OSHA zelf. Het Agentschap geeft echter ook aan dat die verantwoordelijkheid verder reikt dan de "OSH community": OSH moet ook geïntegreerd worden in het beleid ter zake van werkgelegenheid, publieke gezondheidszorg, vervoer, onderwijs en onderzoek.

Recentelijk (zomer 2013) heeft de Europese Commissie een openbare raadpleging uitgevoerd om, in aanvulling op de resultaten van de Europese strategie 2007-2012 voor de gezondheid en veiligheid op het werk, inzichten en bijdragen van het publiek te vergaren. Dit moet een overzicht bieden van de huidige en toekomstige uitdagingen op het gebied van gezondheid en veiligheid op het werk en helpen om antwoorden op deze uitdagingen te vinden .

Op 3 september 2013 hebben het Nederlandse kabinet en de nationale werkgevers- en werknemersorganisaties een gezamenlijke reactie naar Europees Commissaris Andor gestuurd waarin duidelijk wordt gemaakt dat Nederland het van groot belang vindt dat een volgende nieuwe strategieperiode 2013-2020 zo spoedig mogelijk aanvangt. Inhoudelijk wordt het belang van 6 thema's daarbij benadrukt, te weten:

- het vervangen van middelvoorschriften door doelvoorschriften en concrete grenswaarden;
- een aantal bestaande richtlijnen vernieuwen (bijvoorbeeld Beeldschermwerk, Arbeidsplaatsen, Manueel hanteren van lasten en Biologische agentia);
- meer en ambitieuzere normen vaststellen voor een grote groep kankerverwekkende en mutagene stoffen;
- een scherpere norm voor blootstelling aan asbest;
- het onderkennen en benoemen van het grote maatschappelijke probleem psychosociale arbeidsbelasting;
- het belang van arbeidsinspecties en de uitwisseling van informatie tussen nationale overheden en inspecties over goede en effectieve werkwijzen.

2.2

De macro-economische en werkgelegenheidscontext

Volgens het Agentschap moet veiligheid en gezondheid op het werk in een bredere context geplaatst worden en moet ook met veranderingen in die context rekening worden gehouden. Het Agentschap geeft aan dat belangrijke en diepgaande veranderingen op een aantal terreinen gaande zijn en dat voor de komende tijd verdere veranderingen voorspeld kunnen worden.

Op macroniveau ondergaat de EU op dit moment een zeer grote economische en sociale crisis die doorgaat de arbeidsmarkt te raken in termen van werkloosheid, herstructureringen en baanonzekerheid. Ook heeft dit invloed op de middelen die beschikbaar zijn voor beleid en maatregelen op het terrein van veiligheid en gezondheid op het werk. De gevolgen daarvan voor de situatie van veilig en gezond werken in Europa moeten volgens het Agentschap geanalyseerd en aangepakt worden. Want alleen dan kunnen de OSH-systemen een bijdrage leveren aan de realisering van de doelstellingen van de EU-2020-strategie en zijn wij klaar voor de nieuwe situatie, waarin meer mensen aan het werk zijn.

Het Agentschap geeft verder aan dat op de arbeidsmarkt de Europese werknemers een toenemende diversiteit zullen laten zien. De uitdagingen die dat met zich meebrengt, vooral in de context van de economische crisis, en de mogelijke implicaties daarvan voor de veiligheid en

gezondheid op het werk, verdienen de aandacht. Vooral jongeren en migrerende werknemers zien zich steeds vaker genoodzaakt werk te aanvaarden waarvan het OSH-niveau lager ligt. Een ander aspect van de toenemende diversiteit van het Europese arbeidspotentieel is het groeiende aantal werkende vrouwen. Ook zal het aantal ouderen in het Europese arbeidspotentieel steeds verder toenemen.

Binnen de werkende bevolking komen ook belangrijk verschillen voor. Vrouwen werken vaak in deeltijd of in tijdelijke banen, die vaak ook minder trainingsmogelijkheden bieden en lager betaald zijn. Zij werken vaak ook op verschillende werkplekken, zoals in de thuiszorg en schoonmaakwerk, in welke gevallen er vaak sprake is van beperkte preventieve OSH-zorg. Ook verschillende vormen van self-employment zijn in Europa relatief wijd verspreid. In 2009 maakt self-employment rond de 10% van alle werkgelegenheid in Europa uit. Andere ontwikkelingen zijn dat veel werknemers meer dan één baan hebben en dat het aantal migrerende werknemers in Europa toeneemt. Tegelijkertijd is er een verschuiving gaande van werkgelegenheid in de landbouw en industrie naar de service sector. En ook binnen de industrie zijn er ontwikkelingen zoals de groei in "groene banen".

De ontwikkelingen die het Agentschap schetst doen zich ook in Nederland voor. Binnen die ontwikkelingen liggen de accenten in Nederland soms wat anders zoals de door TNO in 2012 uitgegeven studie "Work Life in the Netherlands" aangeeft. Zo ligt het aantal werknemers dat met computers werkt boven het Europese gemiddelde. Dat geldt ook voor 'plaatsonafhankelijk werken', d.w.z. werk vanuit eigen huis of vanuit een andere plek dan het traditionele kantoor. Als geheel sluiten de trends in Nederland echter aan op die in Europa. Het Agentschap beklemtoont dat in de komende periode de structurele veranderingen die zich voordoen op de arbeidsmarkt in Europa gereflecteerd moeten worden in het werk aan OSH.

2.3

De OSH-uitdagingen

De cijfers laten zien dat er in Europa nog veel werkgerelateerde ziekten voorkomen en ongevallen plaatsvinden. Binnen de EU-27 had 8.6% van de werknemers (d.w.z. 20 miljoen personen) het afgelopen jaar te maken met een werkgerelateerd gezondheidsprobleem. Daar bovenop kregen bijna 7 miljoen werknemers een ongeluk op het werk. Schattingen geven aan dat tussen de 5.000 en 7.000 ongevallen een dodelijke afloop hebben. Door de economische crisis gaan deze getallen in de meeste lidstaten omlaag, maar zij zullen vermoedelijk weer stijgen, als het economische herstel intreedt. Het Agentschap geeft overigens aan dat het moeilijk is om in te schatten wat de impact is van de economische crisis op de gezondheidsproblemen op de langere termijn, met inbegrip van het aantal werkgerelateerde ziekten en ongevallen. De economische crisis heeft ook tot gevolg dat trends uit het verleden niet eenvoudig kunnen worden doorgetrokken. Het kan goed zijn dat sommige ontwikkelingen voor wat betreft de blootstelling aan risico's een breuk met het verleden laten zien en er dus een plotselinge toename zal zijn van OSH-uitdagingen waarmee we geconfronteerd worden.

Ontwikkelingen, die het Agentschap noemt betreffen de versplintering van het arbeids-potentieel (het verschijnsel dat steeds meer werknemers in steeds kleinere banen werken), de gezondheidsproblemen van oudere werknemers en de preventie van toekomstige gezondheidsproblemen van jonge werknemers. Deze ontwikkelingen vragen om passende maatregelen op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk. Die brengen echter aanzienlijke kosten met zich mee. Het Agentschap verbindt daaraan de conclusie dat de behoefte aan betere gegevens over de economische aspecten van OSH groot blijft, vooral over de negatieve gevolgen van te weinig investeren in OSH en over de business case voor OSH.

Bijzondere aandacht geeft het Agentschap aan de positie van kleine en middelgrote ondernemingen. Deze ondernemingen zijn essentieel om uit de economische crisis te raken, omdat meer dan 99% van de Europese ondernemingen tot het midden en klein bedrijf behoort. Volgens het Agentschap hebben kleine bedrijven een lager OSH-bewustzijn en minder OSH-expertise en stellen zij ook minder middelen voor OSH beschikbaar. Het Agentschap wil daarom de komende periode een bijzondere focus leggen op de kleine(re) bedrijven. Het wil dat doen door enerzijds bij te dragen aan de verlaging van de administratieve lasten, anderzijds door hen te helpen hun prestaties op het gebied van veilig en gezond werken te verhogen, bij voorbeeld door het aanleveren van adequate ondersteuning met hulpmiddelen als de OiRA (Online Interactive Risk Assessment) tool.

Blootstelling aan gevaarlijke stoffen en het omgaan met psychosociale risico's zijn onderwerpen waarop het Agentschap nieuwe en toenemende risico's ziet. Het is daarbij van belang dat het Agentschap de komende tijd onderwerpen agendeert en ontwikkelt die ook voor Nederland van belang zijn. Het ministerie van SZW heeft eind 2013 een ambitieus plan van aanpak geformuleerd voor psychosociale arbeidsbelasting dat gedurende 2014-2018 wordt uitgevoerd. Natuurlijk zal het NL-FOP zoveel mogelijk samenwerken.

De eerder genoemde TNO studie "Work life in the Netherlands" en de recent verschenen Arbobalans 2012 geven een goed zicht op de trendmatige ontwikkeling in Nederland met betrekking tot de kwaliteit van de arbeid. Zij geven vaak ook aan hoe Nederland zich op onderdelen verhoudt tot de rest van Europa. Daaruit en uit nog volgende studies kan in de komende periode geput worden als het gaat om de toetsing en beoordeling van de relevantie voor Nederland van de activiteiten van het Agentschap.

Een andere inspiratiebron daarbij is de eerder genoemde bijdrage van maart 2013 van de sociale partners aan het Nationaal Hervormings Programma in het kader van de EU-2020-strategie. In het onderdeel Arbeidsomstandigheden en vitaliteit geven sociale partners aan dat

zij zich ten doel stellen te bevorderen dat in bedrijven een verantwoord sociaal beleid wordt gevoerd, onder andere door branches en bedrijven te stimuleren een arbocatalogus op te stellen. Er komt, met subsidie van het Ministerie van SZW, een vervolgpriject Arbocatalogi. Onderdeel daarvan is o.a. dat handreikingen worden ontwikkeld over meertaligheid op de werkvloer. In het kader van duurzame inzetbaarheid wordt de bevordering van vitaliteit van groot belang genoemd om werknemers langer fit aan het werk te houden. Het Steunpunt RI&E geeft bijzondere aandacht aan het RI&E-gebruik door kleine bedrijven.

In maart 2012 heeft SZW de visie op het Stelsel voor gezond en veilig werken beschreven. De in gang gezette koers van meer marktwerking, een sterkere rol voor sociale partners en gericht toezicht blijkt succesvol, aldus SZW. Het kabinet trekt die lijn door en hanteert daarbij de volgende uitgangspunten: meer vertrouwen in burgers en bedrijven; werkgevers en werkenden primair verantwoordelijk voor gezond en veilig werk; terughoudende rol van de overheid. Het daaropvolgende SER advies "Stelsel voor gezond en veilig werken" gaat o.a. over de toekomst van de bedrijfsgezondheidszorg, het voorkomen van beroepsziekten en het ontwikkelen van preventiebeleid.

2.4

Voortbouwen op de ervaring van EU-OSHA en NL-FOP

EU-OSHA is in een goede positie om de uitdagingen, waar het zich voor gesteld heeft, met succes aan te gaan. Dat beeld komt tevoorschijn uit de evaluatie die het Institute for Employment Studies heeft uitgevoerd van de tenuitvoerlegging door het Agentschap van de strategie 2009-2013. Die evaluatie concludeert dat in het geheel genomen de activiteiten van het Agentschap relevant zijn voor zijn belangrijkste doelgroepen. Een aantekening is wel dat de afzonderlijke producten beter afgestemd zouden kunnen zijn op de specifieke behoeften van de doelgroep waarvoor zij bedoeld zijn. De conclusies over effectiviteit waren ook positief. Een verbeterpunt betrof wel de levering van praktische en gebruikersvriendelijke informatie over goede praktijken.

Het Agentschap heeft dan ook een goede basis als vertrekpunt voor de nieuwe strategie. Dat wil niet zeggen dat de nieuwe strategie alleen maar een voortzetting is van de huidige strategie. Het Agentschap heeft op basis van een reflectie op de resultaten van de strategie 2009-2013 geconcludeerd dat het zich wil richten op minder, maar grootschaliger activiteiten; dat het zijn doelgroepen heel helder wil definiëren en dat het een portfolio benadering wil waarin het zijn activiteiten en producten beter wil afstemmen op zijn doelgroepen.

Met deze conclusies is het NL-FOP het geheel eens en wil er actief toe bijdragen dat de voorgenomen werkwijze van het Agentschap gerealiseerd wordt. De producten van het Agentschap moeten inderdaad bruikbaar worden voor de doelgroepen waarvoor ze bestemd zijn. Het Agentschap doet er goed aan af te stappen van het idee "one size fits all". Daarvoor zijn de verschillen tussen de afnemers van de producten te groot. De nieuwe portfolio benadering kan daarbij een nuttig instrument zijn.

Voor een beoordeling van zijn eigen startpositie voor de nieuwe strategieperiode beschikt het NL-FOP niet over een vergelijkbare evaluatie. NL-FOP meent wel dat het eveneens in een goede startpositie verkeert voor de nieuwe strategieperiode. Dat leidt het o.a. af uit het interview dat dr. Sedlatschek, de directeur van het Europees Agentschap gaf aan het blad Arbo in mei 2013. Zij gaf daarin aan dat tussen de Focal Points in de EU grote verschillen bestaan in de manier van werken. Volgens haar vervulde het Nederlandse Focal Point een rolmodel. Een andere indicatie daarvoor is dat de bezoekers van de door NL-FOP georganiseerde bijeenkomsten over die bijeenkomsten een zeer positief oordeel geven. Vooral het innovatieve karakter ervan scoort hoog. Ook de netwerkpartners blijken in contacten doorgaans positief. Niettemin blijft verbetering mogelijk. Het Nederlandse Focal Point is een kleine organisatie die het voor het bereiken van impact vooral moet hebben van een optimale inzet van bereidwillige intermediaire organisaties. De nieuwe portfolio benadering van het Agentschap kan helpen bij het verbeteren van het relatiemanagement met deze organisaties. In ieder geval is continue zelfreflectie nodig en zal dat een punt van aandacht zijn in de contacten met de leden van het kennisnetwerk en zal het op de agenda staan van de werkgroep Europese Context.

2.5

Het antwoord van EU-OSHA op de uitdagingen

Met de nieuwe strategie wil EU-OSHA een antwoord geven op de gesignaleerde uitdagingen. Het heeft daarvoor 6 strategische doelstellingen geformuleerd, die in het volgende hoofdstuk nader aan de orde zullen komen. Binnen deze strategische doelstellingen wil het Agentschap zich richten op 12 thema's die in hoofdstuk 4.2.1 nader zijn aangegeven. Het Agentschap geeft aan te verwachten de nieuwe strategie met min of meer gelijk blijvende middelen te moeten realiseren.

EEN EUROPESE CAMPAGNE OVER HET VEILIG
UITVOEREN VAN ONDERHOUDSWERK

Hoogtepunten

EEN GEZONDE WERKPLEK
GOED VOOR JOU EN VOOR DE ZAAK

<http://hw.osha.europa.eu>

3. De strategische doelstellingen van EU-OSHA

HY WOL
p you. GOO

In het EU-OSHA meerjarig strategisch programma 2014-2020 worden strategische doelstellingen en belangrijke aandachtsgebieden behandeld. Deze liggen in elkaars verlengde en worden daarom hier tezamen genomen.

Strategische doelstelling 1:

de levering van betrouwbare gegevens over nieuwe en opkomende risico's die tegemoet komen aan de behoeften van beleidsmakers en onderzoekers en die hen in staat stellen tijdige en effectieve actie te ondernemen.

In de periode 2014-2020 wil het Agentschap twee grote foresight activiteiten ondernemen (over de onderwerpen vindt nog besluitvorming plaats). Deze moeten vooral de toekomstige OSH-uitdagingen in beeld brengen die voortkomen uit de veranderende wereld van het werk en de impact van de economische crisis op werkplekken en OSH. Verder moeten deze studies zich richten op het leveren van instrumenten om deze uitdagingen te lijf te gaan en op het vinden van de beste aanpak om de bevindingen uit de studies om te zetten in beleidsmaatregelen en goede praktijken.

Strategische doelstelling 2:

de levering van een accuraat en samenhangend beeld van de huidige OSH-risico's, van de effecten ervan op de gezondheid en van de manier waarop zij voorkomen en aangepakt kunnen worden teneinde een beter begrip van deze onderwerpen mogelijk te maken bij beleidsmakers en onderzoekers.

Met deze doelstelling wil het Agentschap bereiken dat beleidsmakers, onderzoekers en arbofunctionarissen, beschikken over betrouwbare informatie om in actie te komen. Het eerste hiermee verbonden belangrijke aandachtsgebied is de uitvoering van European Survey of Enterprises on New and Emerging Risks (ESENER). ESENER biedt vooral vergelijkend inzicht in de wijze waarop in Europa bedrijven OSH aanpakken, wat hun behoeften en zwakheden zijn, wat hen stimuleert en belemmert en hoe zij hun werknemers bij OSH betrekken. ESENER wordt om de vijf jaar uitgevoerd. Het resultaat van ESENER-2 verschijnt in 2014. Het veldwerk voor ESENER-3 zal plaatsvinden in 2019. Tussen 2014 en 2019 zullen secundaire analyses

worden uitgevoerd naar thema's als het management van OSH, prikkels en belemmeringen en het belang van de sociale dialoog.

Een tweede aandachtsgebied is de levering van OSH-overviews ten aanzien van bepaalde thema's. Het Agentschap wil om de 2 tot 3 jaar een overview laten verschijnen. De thema's moeten nog bepaald worden.

Een derde aandachtsgebied betreft het houden van periodieke opiniepeilingen in heel Europa over een OSH-thema. De thema's liggen nog niet vast. De nadruk zal liggen op het bevragen van de opinies van werknemers.

Strategische doelstelling 3:

de levering van relevante instrumenten ten behoeve van kleine(re) bedrijven voor de aanpak van veiligheid en gezondheid op het werk en het verhogen van de betrokkenheid van tussenpersonen bij de verdere ontwikkeling en verspreiding van deze instrumenten.

Het aandachtsgebied bij deze doelstelling betreft de ontwikkeling van hulpmiddelen voor het management. Het Agentschap wil ten eerste de Online Interactive Risk Assessment (OiRA) tool promoten en verder ontwikkelen. Er zullen additionele modules komen voor specifieke risico's. Als tweede wil het Agentschap kleine(re) bedrijven behulpzaam zijn in de fase die volgt op de risicoinventarisatie en -evaluatie. Het Agentschap wil instrumenten ontwikkelen die kleine(re) bedrijven ondersteunen bij het nemen van preventieve actie.

Strategische doelstelling 4:

de mobilisering van allen die bij OSH betrokken zijn door nieuwe hulpmiddelen aan te leveren om de ontwikkeling en het onderhoud te bevorderen en te faciliteren van een bestand aan kennis van hoge kwaliteit.

Het aandachtsgebied bij deze doelstelling betreft de ontwikkeling van de OSH-wiki.

Strategische doelstelling 5:

het laten landen van het belang van veilig en gezond werken bij een veelheid van belanghebbenden door het verhogen van het bewustzijn van risico's op het werk en hoe deze te voorkomen.

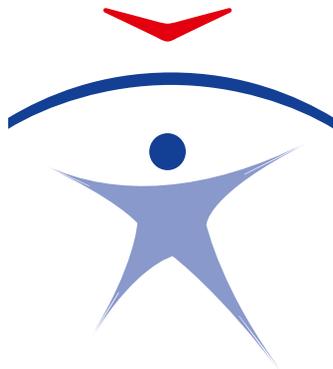
Het belangrijkste aandachtsgebied bij deze doelstelling is de tweejaarlijkse Healthy Workplaces campagne. Het Agentschap zal ook in de periode 2014-2020 met het voeren van deze campagnes doorgaan en daarbij bijzondere aandacht geven aan de verdere ontwikkeling van een netwerk van campagnepartners. De campagne 2014-2015 gaat over psychosociale risico's. De keuze van de thema's van de daarop volgende jaren zal tijdig genoeg plaatsvinden om de nodige voorbereidingen te kunnen treffen. Andere aandachtsgebieden bij deze doelstelling betreffen activiteiten die de bewustwording moeten vergroten, zoals het aansluiten bij de activiteiten van andere stakeholders, het toenemend gebruik van social media, de verder productie van NAPO-films en de deelname aan promotionele events als de Healthy Workplaces Film Award.

Strategische doelstelling 6:

de ontwikkeling en implementatie van activiteiten gericht op netwerken en communicatie om zeker te stellen dat de activiteiten van het Agentschap voorzien in de behoeften van zijn belangrijkste stakeholders; de bevordering van tripartisme; het in staat stellen van netwerken actief deel te nemen aan de activiteiten van het Agentschap; het zeker stellen dat de informatie van het Agentschap de beoogde begunstigden en intermediairen bereikt.

Het hierbij behorende aandachtsgebied betreft networking en corporate communications.

Met zijn strategische netwerk wil het Agentschap ervoor zorgen dat de behoeften en prioriteiten van zijn belangrijkste stakeholders in de komende periode in de activiteiten van het Agentschap gereflecteerd zijn. Met zijn operationele netwerk wil het Agentschap bereiken dat het zijn doel ook in operationele termen kan waarmaken. De Focal Points en hun nationale netwerken spelen daarbij een grote rol. In de komende periode wil het Agentschap bijzondere aandacht geven aan de verdere ontwikkeling en betrokkenheid van deze nationale netwerken. Het Agentschap wil ook innovatieve methodes onderzoeken om het tripartisme in de nationale netwerken te vergroten. Voor wat betreft corporate communicatie wil het Agentschap zich vooral richten op partijen die een multiplier effect kunnen hebben. De boodschap van het Agentschap moet vooral ook bevatten wat de Europese toegevoegde waarde is.

Een gezonde werkplek

IN 2020
ONTWERPEN
OPDRACHTGEVERS
ONDERHOUDS-
VRIENDELIJK

**4. Het Nederlands Focal Point
strategisch programma 2014-2020**

Vanuit de strategische doelstellingen van EU-OSHA en de eigen geformuleerde missie en visie vormt zich het strategisch programma van het Nederlands Focal Point voor de periode 2014-2020.

4.1

Plaats, taak en ambitie van het Nederlandse Focal Point

Voor de realisering van zijn doelstellingen beschikt het Europees Agentschap vanaf zijn oprichting over een operationeel netwerk van Focal Points. In elke lidstaat van de Europese Unie is er zo'n Focal Point. Het is de taak van de Focal Points om de stroom van informatie naar en van het Agentschap tijdig, inhoudelijk goed en afgestemd met de sociale partners te laten verlopen.

Daarbij wilde het Focal Point in Nederland meer zijn dan een passief doorgeefluik. Het NL-FOP stelt zich actief op vanuit de ambitie dé informatiebron te zijn over de arbeidsomstandigheden in Europa. In het bijzonder richt het zich daarbij op de vergaring en verspreiding van kennis over onderwerpen die van belang zijn voor de ontwikkeling van de arbeidsomstandigheden in Nederland. Vanuit de gedachte die toegevoegde waarde te willen leveren werd ook de missie voor de komende jaren geformuleerd: **wij dragen actief bij aan de verdere ontwikkeling van veiligheid en gezondheid op het werk in Nederland en in Europa, door het importeren en exporteren van kennis, instrumenten en goede praktijkvoorbeelden.**

De formele verantwoordelijkheid voor de naleving van de voor Nederland uit de instellingsverordening van het Agentschap voortvloeiende verplichtingen met inbegrip van de verantwoordelijkheid voor het functioneren van het Nederlandse Focal Point ligt bij het ministerie van SZW. De coördinatie en uitvoering van de feitelijke werkzaamheden van het Nederlandse Focal Point zijn door het ministerie van SZW opgedragen aan TNO. Bij de opstelling van dit meerjarig programma is ervan uitgegaan dat de middelen die voor de realisering van dit programma nodig zijn om en nabij het huidige niveau beschikbaar zullen blijven.

Tripartisme is het uitgangspunt voor het werk van het Agentschap. Dat geldt evenzeer voor het functioneren van het Nederlandse Focal Point. Daaruit vloeit voort dat TNO de voorbereiding en de feitelijke tenuitvoerlegging van alle

in dit werkprogramma vermelde taken in samenwerking met de werkgroep Europese Context zal verrichten.

Dit nieuwe meerjarige werkprogramma is niet simpelweg een voortzetting van de activiteiten van het verleden. Het Nederlandse Focal Point wil er allereerst toe bijdragen dat het Agentschap zijn voornemen "Fewer but better" in de praktijk ook waar maakt. Verder wil het Nederlandse Focal Point ervoor zorgen dat de producten die het levert reële toegevoegde waarde hebben voor de doelgroepen waarvoor zij bedoeld zijn. De kansen die het Agentschap biedt met zijn nieuwe zgn. portfolio benadering wil het Nederlands Focal Point ten volle benutten.

Het Nederlandse Focal Point is in menskracht uitgedrukt een kleine organisatie. Het moet zijn impact vooral bereiken via zijn intermediairen. Het Focal Point is een typische netwerkorganisatie. Samenwerking met partners is cruciaal. Het onderhouden van goede persoonlijke contacten met deze partners is wezenlijk. In de komende periode zal daarin ook de nodige energie gestoken worden.

Evenzeer zal energie gestoken worden in het gebruik van de sociale media, omdat ook langs die weg impact bij de eindgebruikers, de Nederlandse werkgevers en werknemers bereikt zal worden.

Voor een effectieve inzet van de beschikbare capaciteit en middelen is een gestructureerde werkwijze geboden. Voor zowel dit nieuwe meerjarenplan als voor de nieuwe jaarlijkse werkprogramma's is de structuur gebaseerd op de strategische doelen en aandachtsgebieden zoals die zijn beschreven in de meerjarenstrategie van EU-OSHA. Deze is daarbij aangepast aan de Nederlandse context en prioriteiten en is hierna verder uitgewerkt:

1. Ontwikkelen en dissemineren producten

2. Bewustmaken werkgevers en werknemers

3. Netwerken

4. Management

4.2

Ontwikkelen en dissemineren producten

Het Europese Agentschap wil werkplekken veiliger, gezonder en productiever maken. Het is destijds opgericht omdat individuele landen, bedrijven of nationale organisaties niet alle informatie en deskundigheid op het terrein van veilige en gezonde arbeidsomstandigheden in huis kunnen hebben en houden. Het Europese Agentschap zorgt daarom voor de ontwikkeling, verzameling en verspreiding van arbo-informatie voor alle lidstaten.

Het NL-FOP draagt bij aan de ontwikkeling van deze producten van EU-OSHA en verzorgt vervolgens de disseminatie in Nederland. Daartoe dient het de volgende activiteiten uit te voeren:

- Op verzoek verzamelen en leveren van Nederlandse kennis en stand van zaken aan EU-OSHA
- Beoordelen van concept output (rapporten, factsheets, etc.)
- Check op vertalingen, afstemming met België
- Disseminatie van verkenningen, studies en instrumenten naar beoogde doelgroepen
- Dissemineren van relevante informatie van andere Europese instituties
- Importeren van kennis en producten waaraan Nederland behoefte heeft
- Exporteren van Nederlandse ontwikkelingen, kennis en instrumenten naar Europa
- Corporate communicatie (inzet communicatiemiddelen om. website, twitter, attering, media, lezingen)

Preventie	Materiaal	Activiteiten NL	Media	Over ons	Doe mee!
Participatie Leiderschap	Campagnemateriaal Praktische tools Publicaties Agentschap	Bijeenkomsten Campagne koers Onze campagnepartners Onze mediapartners Onze campagne	Filmpjes NL-FOP Napo-films Persberichten Blijf op de hoogte via attering	Over de campagne in Nederland Nederlands Focal Point Europees Agentschap Contact	Wat kunt u doen? Goede praktijken competitie Word supporter!

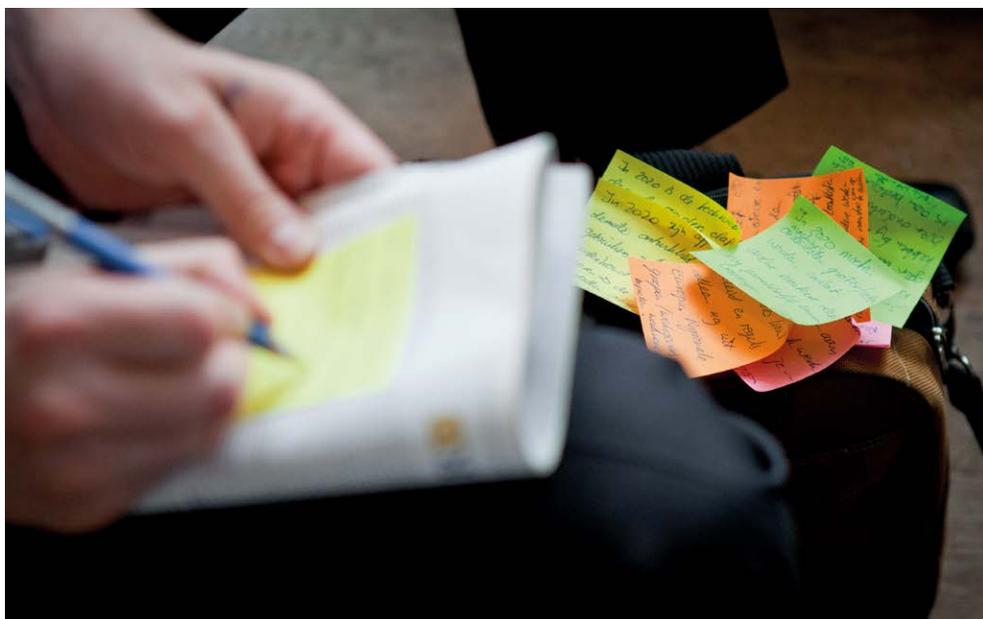
4.2.1

Inhoudelijke thema's

Het Nederlandse Focal Point wil ervoor zorgen dat het Agentschap terdege rekening houdt met de informatie die het uit Nederland krijgt. Aldus wordt zeker gesteld dat in de producten van het Agentschap ook Nederlandse kennis, trends en ontwikkelingen gereflecteerd worden. Dat vraagt er wel om dat de Nederlandse inbreng tijdig geleverd wordt, inhoudelijk van een goed niveau is en tripartiet gedragen wordt. Als kleine organisatie heeft het Focal Point de gevraagde kennis veelal niet zelf in huis. Het moet in zulke gevallen een beroep doen op derden, die vaak binnen TNO en in het kennisnetwerk gezocht moeten worden. Het is daarbij van belang dat deze derden niet door vragen op korte termijn overvallen worden, maar dat zij weten op welke gebieden vragen op termijn te verwachten zijn.

Voor de komende periode zijn die gebieden aan te geven omdat het Agentschap zich wil richten op de volgende thema's:

- Economische en demografische veranderingen
- OSH-management op ondernemingsniveau, in het bijzonder van kleine en zeer kleine ondernemingen, ten aanzien van
 - Klachten aan het bewegingsapparaat
 - Psychosociale risico's
 - Effectieve betrokkenheid van werknemers en sociale dialoog
 - Bevordering van een cultuur van welzijn en veiligheid.
- Gevaarlijke stoffen, zowel in termen van OSH-management op ondernemingsniveau en de noodzaak van meer onderzoek, als van verbeterde monitoring en erkenning op beleidsniveau.

- Gecombineerde blootstellingen, in het bijzonder meervoudige blootstellingen aan gevaarlijke stoffen, met inbegrip van chronische blootstellingen met een lage dosis en de noodzaak van meer research, toxicologische en epidemiologische studies, ook voor praktische hulpmiddelen en interventies op werkplekniveau.
- Werkgerelateerde ziektes, met aandacht voor de oorzaak-gevolg relatie tussen blootstellingen en gevolgen, en steun voor de ontwikkeling van instrumenten voor monitoring en voor het aanpakken van de problematiek op werkplekniveau (in het bijzonder voor klachten aan het bewegingsapparaat). Ziektes die voortkomen uit werkgerelateerde stress en blootstelling aan gevaarlijke stoffen, zoals werkgerelateerde kanker, verstoringen van de voortplanting, neurologische ziektes, ziektes aan het immuunsysteem, ziektes aan hart en bloedvaten, ziektes veroorzaakt door biologische agentia enz. en de mogelijkheid te kijken naar specifieke sectoren (zoals de service sector) en groepen werknemers (zoals gender aspecten en leeftijd).
- Beroepsziekten, met een specifieke focus op specifieke groepen werknemers en werkgelegenheidssituaties nu de erkende beroepsziekten niet de gezondheidsproblemen en –issues weergeven die relevant zijn voor een toenemende diverse hoeveelheid werknemers op tijdelijke contracten in een industriële structuur, waarin de service sector domineert, met mensen die steeds moeten wisselen van werk, steeds vaker gelijktijdig meer dan één baan hebben en die moeten werken op verschillende werkplekken (bv. als gevolg van een groei van werk dat verricht wordt in onderaanneming, korte termijncontracten, een veranderende werkorganisatie, persoonlijke dienstverlening).
- Mogelijke risico's van nieuwe technologieën (zoals nanomateriaal, biotechnologieën, technologieën die elektromagnetische velden met zich meebrengen).
- Economische aspecten van OSH, met inbegrip van wat de nadelige gevolgen zijn van "poor OSH" en wat de positieve gevolgen zijn van "good OSH" op macro niveau en op het niveau van de onderneming, in het bijzonder van kleine en heel kleine ondernemingen.
- De impact van de economische crisis op OSH en op de bijdrage van OSH om uit de crisis te komen.
- Uitdagingen en behoeften aan een divers samengesteld arbeidspotentieel in termen van inclusieve groei (met inbegrip van genderaspecten, leeftijd, werknemers met chronische ziektes, migrerende werknemers).
- Mainstreaming van OSH.
- OSH-strategieën en -programma's.

Veel van de activiteiten van het Agentschap zijn meerjarig van karakter. Het valt dan ook te verwachten dat veel van bovenstaande thema's de komende jaren binnen de aandachtsgebieden van het Agentschap zullen terugkomen. Welke activiteit in enig jaar voorzien is zal aan de orde komen in het jaarlijkse management plan van het Agentschap, dat op zijn beurt de basis is voor het jaarlijks af te sluiten contract tussen het Agentschap en SZW over de door het Focal Point te verrichten activiteiten. Omdat transparantie van groot belang is voor de planmatige bijdrage van de partners van het Focal Point aan de realisering van deze

activiteiten zullen zij zowel van het meerjarig perspectief als van de activiteiten op jaarbasis op de hoogte worden gehouden.

4.2.2

Product portfolio

De kennis die door het Agentschap en het netwerk geproduceerd wordt moet ten goede komen aan de verschillende actoren in Europa. Daarvoor worden verschillende producten ontwikkeld zoals rapporten, factsheets, verkenningen, overzichten en een aantal digitale instrumenten. Binnen de door het Agentschap geformuleerde aandachtsgebieden 'Anticipating Change', 'Facts and figures' en 'Tools for OSH management' worden de volgende 'producten' met name genoemd:

- Foresights ('Green jobs' en een nieuwe nog nader te bepalen verkenning);
- European Survey of Enterprises in New and Emerging Risks (ESENER);
- OSH-overviews ('Older workers', 'Micro enterprises', 'Work-related diseases');
- Cost and benefits of OSH;
- OiRA, de digitale RI&E;
- Tool for implementing OSH solutions;
- OSH-wiki.

Het NL-FOP zal in de komende periode in het bijzonder opletten dat deze studies en rapporten inderdaad een toegevoegde waarde hebben voor de beoogde nationale doelgroepen, zo mogelijk op sectorniveau. Daarbij zal actief gebruik gemaakt worden van de mogelijkheden die de nieuwe zgn. portfoliobenadering biedt.

Door de jaren heen levert het Agentschap veel kennis op het terrein van veiligheid en gezondheid op het werk die voor verspreiding in aanmerking komt. Allereerst identificeert het Agentschap nieuwe en opkomende risico's. De studies en rapporten die het Agentschap daarover opstelt verschijnen uitsluitend in het Engels. Zij richten zich met name tot de beleidsmakers, in het bijzonder die op Europees niveau, de OSH 'policy-shapers' en de arbo-professionals. Daarnaast produceert het Agentschap studies, rapporten en hulpmiddelen die beogen bij te dragen aan de ontwikkeling van een cultuur van preventie. Deze studies en rapporten, die in het Engels worden geschreven, worden vaak vertaald in alle officiële talen van de Europese Gemeenschap. In alle gevallen worden de rapporten samengevat in zogenaamde Factsheets, die in alle officiële talen verschijnen. Deze studies, rapporten en hulpmiddelen zijn vooral bedoeld voor de doelgroep 'eindgebruikers'. Daarnaast vervaardigt het Agentschap ook veel voor de eindgebruikers bestemd promotiemateriaal, zoals de NAPO films.

Een bijzondere, recent ingezette ontwikkeling is de totstandkoming van de zogenaamde 'OSH-wiki'. Met OSH-wiki beoogt het Agentschap de bestaande banden met de "OSH community" verder aan te halen. De eerste tijd zal OSH-wiki nog gevuld worden met artikelen die geschreven zijn door auteurs die het Agentschap gecontracteerd heeft. Het accent moet echter steeds meer verschuiven naar auteurs die dat uit eigen ambitie willen doen en die door het Agentschap tot OSH-wiki toegelaten worden. Deze artikelen zullen beschikbaar zijn voor alle gebruikers, wat ook garant moet staan voor de kwaliteit ervan. Het Agentschap kan daartoe ook "peer review" organiseren. OSH-wiki moet verder ook voorzien in een platform van samenwerking en uitwisseling van informatie.

Het is van belang dat ook Nederlandse kennis zijn weg vindt naar OSH-wiki. Het Nederlandse Focal Point wil ervoor zorgen dat ook Nederlandse auteurs een substantiële bijdrage zullen leveren. Het ligt in de rede dat deze vooral zullen voortkomen uit de kring van het kennisnetwerk. Het Focal Point zal daarom vooral ook de leden van het kennisnetwerk de komende tijd op de hoogte houden van ontwikkelingen ten aanzien van OSH-wiki.

4.2.3

De disseminatie van de producten van het Agentschap

Het Nederlandse Focal Point heeft de taak om de informatie en producten van EU-OSHA in Nederland te verspreiden. Ook de komende periode wil het Nederlandse Focal Point de communicatie strategisch en gestructureerd vormgeven teneinde deze zo effectief mogelijk te maken. Jaarlijks zal het NL-FOP aangeven welke producten van het Agentschap verspreid zullen worden, daarbij zal nadrukkelijk via een tripartiet afgestemde procedure worden ingespeeld op de nieuwe zgn. portfolio-benadering van het Agentschap. In het jaarlijks op te stellen communicatieplan zullen de doelgroepen, de te communiceren producten en de in te zetten communicatiemiddelen op een juiste manier op elkaar afgestemd moeten zijn. Vooral ook vanuit het besef dat het Focal Point een kleine organisatie is die voor het realiseren van zijn communicatiedoelen vaak afhankelijk is van derden, om het gewenste multiplier effect te realiseren. Het Nederlandse Focal Point zal de eindgebruikers vooral via hun intermediaire organisaties moeten zien te bereiken.

De doelgroepen voor de informatie van het Agentschap zijn zeer divers. Het betreft:

- De eindgebruikers (via hun intermediaire organisaties); het Agentschap onderscheidt hier werkgevers en hun vertegenwoordigers en werknemers en hun vertegenwoordigers en legt een bijzonder accent bij het midden- en klein bedrijf. In feite gaat hier om een zeer diverse doelgroep, waarvan de deskundigheid op arbo-gebied ook zeer wisselend is. In plaats van divergentie over de volle breedte van alle relevante organisaties kiest het Focal Point voor convergentie naar een geselecteerd aantal intermediaire organisaties.
- OSH-professionals; het gaat hier vooral om wetenschappers en arbo-professionals, werkzaam bij bedrijven, arbodiensten, adviesorganisaties, brancheorganisaties en kennisinstellingen. Een groot deel van deze OSH-professionals zijn georganiseerd in beroepsverenigingen. Deze beroepsverenigingen maken deel uit van het kennisnetwerk van het Focal Point.
- OSH 'policy-shapers'; hier gaat het vooral om de sociale partners (werkgevers- en werknemersvertegenwoordigers) die in de producten van het Agentschap een bron van informatie kunnen vinden en die via het Agentschap de gelegenheid hebben de Europese beleidsontwikkeling te beïnvloeden.
- Beleidsmakers; het gaat hier vooral om het ministerie van SZW.
- Pers en andere media; vooral de arbo-vakpers is een belangrijke doelgroep, omdat zij aan de kennis van het Agentschap een ruime verspreiding kunnen geven, maar daarnaast zijn ook vakbladen en publicaties vanuit branches/sectoren een belangrijke doelgroep.

Het kiezen van de juiste communicatiemiddelen is van belang om de verschillende doelgroepen ook echt te bereiken. De communicatiemiddelen die het Focal Point tot zijn beschikking heeft en ook daadwerkelijk inzet zijn tot nu toe:

- persoonlijke communicatie;
- gedrukte media;
- digitale media (o.a. website, attendering);
- themacampagnes;
- free publicity.

Persoonlijke contacten zijn wezenlijk voor een goede en duurzame relatie met de doelgroepen. Door de beperkte capaciteit worden persoonlijke contacten over lopende zaken en ontwikkelingen op reguliere basis vooral onderhouden met vertegenwoordigers van het ministerie van SZW, met de voorzitter en leden van de werkgroep Europese context. Incidenteel vinden persoonlijke contacten plaats met de leden uit de diverse netwerken, zie daartoe hoofdstuk 4.4 Netwerken. Ook de komende periode zal veel zorg besteed worden aan het onderhouden van deze persoonlijke contacten.

Een belangrijk communicatiemiddel van het Agentschap en het Focal Point is de website. De website van het Nederlands Focal Point maakt onderdeel uit van het bredere netwerk van de website van het Agentschap. In 2010 is de opzet van het netwerk van nationale websites aangepast. Elk land heeft nu een zogenaamd 'single entry point' die bereikbaar is vanuit de Agency website. Hierop staat standaard informatie over het nationale OSH-systeem. Landen konden ervoor kiezen om daarnaast een eigen website te behouden en onderhouden. Nederland heeft dit gedaan. In aanvulling op de single entry points blijft de website van het NL-FOP rechtstreeks toegankelijk via het webadres www.arboineuropa.nl. Natuurlijk blijft het van belang de content van de website up-to-date te houden, de gebruiksvriendelijkheid van de website te verbeteren en de website te promoten door het verspreiden van links en verwijzingen (bijvoorbeeld door banners) naar de website via websites en publicaties van anderen. De online strategie van het NL-FOP dient evenwel nog aangepast te worden aan deze nieuwe meerjarenstrategie en aan de nieuwe online strategie van EU-OSHA.

The screenshot shows the website interface for the Dutch Focal Point. At the top, there is a header with the logo of the 'Europees Netwerk - Nederland' and a language selector set to 'Nederlands'. Below the header is a navigation menu with options like 'Home', 'Agenda', 'Nieuws en Archief', and 'Contact'. The main content area is titled 'Welkom bij het Nederlands Focal Point voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk'. It contains several news items, including one about the 'International media festival' in Frankfurt (13-12-2013) and another about a photo exhibition 'Europa Werkt 2013-2014' (08-11-2013). There is also a section for 'Teruglijk Kijken & Delen 29 oktober' (07-11-2013). A search bar is located in the top right corner.

Veiligheid Professionals zetten koers richting gezonde en veilige werkplek

De werkvloer is de belangrijkste plek om te werken. Om gezondheid en veiligheid te verbeteren, moeten professionals hun werkvloer veilig en gezond maken. Dit kan door de werkvloer te verbeteren, de werkvloer te gezond maken en de werkvloer te veilig maken.

Van links naar rechts: de voorzitter van de werkvloer, de voorzitter van de werkvloer en de voorzitter van de werkvloer.

Werkloer is de belangrijkste plek om te werken. Om gezondheid en veiligheid te verbeteren, moeten professionals hun werkvloer veilig en gezond maken. Dit kan door de werkvloer te verbeteren, de werkvloer te gezond maken en de werkvloer te veilig maken.

Werkloer is de belangrijkste plek om te werken. Om gezondheid en veiligheid te verbeteren, moeten professionals hun werkvloer veilig en gezond maken. Dit kan door de werkvloer te verbeteren, de werkvloer te gezond maken en de werkvloer te veilig maken.

Werkloer is de belangrijkste plek om te werken. Om gezondheid en veiligheid te verbeteren, moeten professionals hun werkvloer veilig en gezond maken. Dit kan door de werkvloer te verbeteren, de werkvloer te gezond maken en de werkvloer te veilig maken.

Werkloer is de belangrijkste plek om te werken. Om gezondheid en veiligheid te verbeteren, moeten professionals hun werkvloer veilig en gezond maken. Dit kan door de werkvloer te verbeteren, de werkvloer te gezond maken en de werkvloer te veilig maken.

Werkloer is de belangrijkste plek om te werken. Om gezondheid en veiligheid te verbeteren, moeten professionals hun werkvloer veilig en gezond maken. Dit kan door de werkvloer te verbeteren, de werkvloer te gezond maken en de werkvloer te veilig maken.

Europese campagne

'Veiligheid is niet gebaseerd op geluk, je moet het managen'

Onderzoekers spelen een belangrijke rol op de werkvloer. Door onderzoek te doen en de werkvloer te verbeteren, kunnen professionals hun werkvloer veilig en gezond maken.

14 oktober 2013

De werkvloer is de belangrijkste plek om te werken. Om gezondheid en veiligheid te verbeteren, moeten professionals hun werkvloer veilig en gezond maken. Dit kan door de werkvloer te verbeteren, de werkvloer te gezond maken en de werkvloer te veilig maken.

De werkvloer is de belangrijkste plek om te werken. Om gezondheid en veiligheid te verbeteren, moeten professionals hun werkvloer veilig en gezond maken.

De werkvloer is de belangrijkste plek om te werken. Om gezondheid en veiligheid te verbeteren, moeten professionals hun werkvloer veilig en gezond maken. Dit kan door de werkvloer te verbeteren, de werkvloer te gezond maken en de werkvloer te veilig maken.

De werkvloer is de belangrijkste plek om te werken. Om gezondheid en veiligheid te verbeteren, moeten professionals hun werkvloer veilig en gezond maken. Dit kan door de werkvloer te verbeteren, de werkvloer te gezond maken en de werkvloer te veilig maken.

De werkvloer is de belangrijkste plek om te werken. Om gezondheid en veiligheid te verbeteren, moeten professionals hun werkvloer veilig en gezond maken. Dit kan door de werkvloer te verbeteren, de werkvloer te gezond maken en de werkvloer te veilig maken.

De werkvloer is de belangrijkste plek om te werken. Om gezondheid en veiligheid te verbeteren, moeten professionals hun werkvloer veilig en gezond maken. Dit kan door de werkvloer te verbeteren, de werkvloer te gezond maken en de werkvloer te veilig maken.

De werkvloer is de belangrijkste plek om te werken. Om gezondheid en veiligheid te verbeteren, moeten professionals hun werkvloer veilig en gezond maken. Dit kan door de werkvloer te verbeteren, de werkvloer te gezond maken en de werkvloer te veilig maken.

Europees Agentschap verspreidt goede praktijkvoorbeelden

Nog veel mis op Europese werkvloer

Het Europees Agentschap voor veiligheid en gezondheid op het werk bevordert risicopreventie en het verspreiden van goede praktijkvoorbeelden. Het Nederlandse voorbeeld 'HeftruckHelden' is bekroond met een European Good Practice Award.

Het Europees Agentschap voor veiligheid en gezondheid op het werk bevordert risicopreventie en het verspreiden van goede praktijkvoorbeelden. Het Nederlandse voorbeeld 'HeftruckHelden' is bekroond met een European Good Practice Award.

praktijkvoorbeelden

praktijkvoorbeelden Het Europees Agentschap voor veiligheid en gezondheid op het werk bevordert risicopreventie en het verspreiden van goede praktijkvoorbeelden. Het Nederlandse voorbeeld 'HeftruckHelden' is bekroond met een European Good Practice Award.

praktijkvoorbeelden Het Europees Agentschap voor veiligheid en gezondheid op het werk bevordert risicopreventie en het verspreiden van goede praktijkvoorbeelden. Het Nederlandse voorbeeld 'HeftruckHelden' is bekroond met een European Good Practice Award.

praktijkvoorbeelden Het Europees Agentschap voor veiligheid en gezondheid op het werk bevordert risicopreventie en het verspreiden van goede praktijkvoorbeelden. Het Nederlandse voorbeeld 'HeftruckHelden' is bekroond met een European Good Practice Award.

Europese campagne veilig onderhoud Toonbeelden

Het Europees arb-agentschap OSHA zet zich dit jaar en volgend jaar extra in om de veiligheid in relatie tot onderhoud te vergroten. Zo komt er onder meer een competitie voor veilige onderhoudspraktijken.

14 oktober 2013

Onderhoud is een belangrijk onderdeel van de veiligheid op de werkvloer. Het Europees arb-agentschap OSHA zet zich dit jaar en volgend jaar extra in om de veiligheid in relatie tot onderhoud te vergroten. Zo komt er onder meer een competitie voor veilige onderhoudspraktijken.

Onderhoud is een belangrijk onderdeel van de veiligheid op de werkvloer. Het Europees arb-agentschap OSHA zet zich dit jaar en volgend jaar extra in om de veiligheid in relatie tot onderhoud te vergroten.

ONDERHOUD

ONDERHOUD Het Europees arb-agentschap OSHA zet zich dit jaar en volgend jaar extra in om de veiligheid in relatie tot onderhoud te vergroten. Zo komt er onder meer een competitie voor veilige onderhoudspraktijken.

Wat is onderhoud?

Wat is onderhoud? Het Europees arb-agentschap OSHA zet zich dit jaar en volgend jaar extra in om de veiligheid in relatie tot onderhoud te vergroten. Zo komt er onder meer een competitie voor veilige onderhoudspraktijken.

Advertisement for 'Veiligheid organisatiebreed borgen is mijn nieuwe uitdaging' featuring a man in a suit and a logo.

Advertisement for 'ARBO OUT THE BOX' featuring a box and a person.

Onderhoud en veiligheid

Samen werken aan preventie

Samen werken aan preventie Het Europees arb-agentschap OSHA zet zich dit jaar en volgend jaar extra in om de veiligheid in relatie tot onderhoud te vergroten. Zo komt er onder meer een competitie voor veilige onderhoudspraktijken.

Samen werken aan preventie Het Europees arb-agentschap OSHA zet zich dit jaar en volgend jaar extra in om de veiligheid in relatie tot onderhoud te vergroten. Zo komt er onder meer een competitie voor veilige onderhoudspraktijken.

Samen werken aan preventie Het Europees arb-agentschap OSHA zet zich dit jaar en volgend jaar extra in om de veiligheid in relatie tot onderhoud te vergroten. Zo komt er onder meer een competitie voor veilige onderhoudspraktijken.

Samen werken aan preventie Het Europees arb-agentschap OSHA zet zich dit jaar en volgend jaar extra in om de veiligheid in relatie tot onderhoud te vergroten. Zo komt er onder meer een competitie voor veilige onderhoudspraktijken.

Samen werken aan preventie Het Europees arb-agentschap OSHA zet zich dit jaar en volgend jaar extra in om de veiligheid in relatie tot onderhoud te vergroten. Zo komt er onder meer een competitie voor veilige onderhoudspraktijken.

Veiligheid organisatiebreed borgen is mijn nieuwe uitdaging

Veiligheid organisatiebreed borgen is mijn nieuwe uitdaging

Veiligheid organisatiebreed borgen is mijn nieuwe uitdaging

Veiligheid organisatiebreed borgen is mijn nieuwe uitdaging

Veiligheid organisatiebreed borgen is mijn nieuwe uitdaging

Veiligheid organisatiebreed borgen is mijn nieuwe uitdaging

Veiligheid organisatiebreed borgen is mijn nieuwe uitdaging

Veiligheid organisatiebreed borgen is mijn nieuwe uitdaging

Veiligheid organisatiebreed borgen is mijn nieuwe uitdaging

Out the box, into the future

Out the box, into the future

Out the box, into the future

Out the box, into the future

Out the box, into the future

Out the box, into the future

Out the box, into the future

Out the box, into the future

Out the box, into the future

Out the box, into the future

Out the box, into the future

Out the box, into the future

Out the box, into the future

Out the box, into the future

Out the box, into the future

Out the box, into the future

Out the box, into the future

Out the box, into the future

4.2.4

Informatie-uitwisseling met andere Focal Points

Het Nederlandse Focal Point zal de komende tijd actief bijdragen aan de kennisuitwisseling tussen de Focal Points onderling. Een van de doelstellingen van het Agentschap is ook dat kennis en informatie gedeeld wordt. Het bevordert daartoe dat de kennisuitwisseling tussen de Focal Points onderling toeneemt. Als dat opportuun is zal aan andere Focal Points om informatie gevraagd worden en zal, waar wenselijk, gericht contact opgenomen worden. Omgekeerd zullen ook vragen van andere Focal Points over de situatie in Nederland beantwoord en breder verspreid worden. Ook zullen in voorkomende gevallen de contacten met de andere Focal Points benut worden om de Nederlandse zienswijze uit te dragen met betrekking tot bepaalde thema's op de Europese beleidsagenda op het terrein van veilig en gezond werken. Aan de andere Focal Points zal verder gericht informatie over ontwikkelingen in de Nederlandse arbeidsomstandigheden verstrekt worden. Deze informatie zal evenals nu al het geval is, in het Engels op de website van het Focal Point geplaatst worden. Via de website van het Agentschap worden de andere Focal Points van zo'n plaatsing op de hoogte gebracht.

4.2.5

Dissemineren van relevante informatie van andere Europese instituties

Het Focal Point zal ook in de komende periode andere relevante informatie uit Europa ontsluiten. Het betreft hier met name de integrale teksten in het Nederlands van de Europese richtlijnen op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk, de richtlijnen van het Raadgevend Comité en informatie die afkomstig is van andere Focal Points.

4.2.6

Informatieverstrekking aan derden in het buitenland

Het Nederlandse Focal Point wil ook in de komende periode buitenlanders die op zoek zijn naar informatie over OSH in Nederland op weg helpen.

Het Nederlandse Focal Point krijgt geregeld vragen van vooral buitenlandse bedrijven over de situatie in Nederland met betrekking tot veiligheid en gezondheid op het werk. Vaak komen zij bij het Nederlandse Focal Point terecht, omdat zij daarheen door het Agentschap zijn doorverwezen of doordat zij hun vraag via de helpdesk van de website van het Nederlandse Focal Point hebben gesteld. Veel vragen betreffen de Nederlandse arbo-wet en -regelgeving. Om die vragen snel en adequaat te kunnen beantwoorden is op de website van het Nederlandse Focal Point een Engelse vertaling van de Nederlandse arbo-wet en -regelgeving opgenomen. Voor andere vragen blijkt het vaak doelmatig om te verwijzen naar één van de andere partijen die in de Nederlandse arbokennisinfrastructuur actief zijn. Een overzicht van die structuur met de gegevens van de partijen die daarbinnen actief zijn is daartoe ook op de website van het Nederlandse Focal Point opgenomen. Het Nederlandse Focal Point zal de komende tijd de Engelse versies van de Nederlandse arbowet- en -regelgeving en van de arbo infrastructuur up-to-date houden.

4.3

Bewustmaken werkgevers en werknemers

Naast de kennis die het Agentschap levert aan Europa nemen bewustwordings-activiteiten een steeds belangrijker plaats in. Ook het NL-FOP onderschrijft het belang van campagnes als een zeer belangrijk middel om de bewustwording ten aanzien van een gekozen arbothema op de werkplek te vergroten. Het wil ervoor zorgen dat de komende periode de Europese campagnes in Nederland een erkend succes zijn. Naast de 2-jarige 'Healthy Workplace Campaigns' worden er tevens meer ad-hoc bewustwordingsactiviteiten uitgevoerd zoals het uitventen van NAPO-animatiefilmpjes in het onderwijs en fototentoonstellingen.

Het NL-FOP draagt bij aan de campagnes van EU-OSHA en voert deze in Nederland uit. De komende periode dient het daartoe de volgende activiteiten uit te voeren:

- Afsluiten campagne 2012-2013 over Preventie
- Opstarten en uitvoeren campagne 2014-2015 over PSA en de campagnes daaropvolgend:
 - Campagnepartners aantrekken
 - Conferenties organiseren
 - Goede Praktijken Competitie
 - Middelen verspreiden
 - Bijdragen aan bijeenkomsten van anderen
- Samenwerken met het NL-voorzitterschap van de EU eerste helft 2016.
- Diverse bewustwordingsactiviteiten (NAPO, fototentoonstelling)
- Inzet communicatiemiddelen (website, twitter, attendering, media, lezingen)

4.3.1

De Europese Healthy Workplace Campaigns

Ook de komende periode zullen er weer Europese campagnes gehouden worden. Het thema van een campagne wordt door het bestuur van het Agentschap vastgesteld. Aldus wordt verzekerd dat het gekozen thema tripartiet gedragen wordt. Het thema voor de campagne 2014-2015 betreft psychosociale risico's en heeft in Nederland de titel: "Gezond werk is werk zonder stress".

De campagne wordt gehouden over een periode van twee jaar. In het eerste jaar gaat de meeste aandacht uit naar de ontwikkeling en publicatie van divers inhoudelijk campagnemateriaal gericht op preventie en samenwerking, het aangaan van partnerschappen en de bevestiging van campagnesupporters en de organisatie van de Goede Praktijken Competitie. In het tweede jaar bouwt de campagne voort op de in het eerste jaar ingezette activiteiten en behaalde resultaten, waarbij de nadruk ligt op het uitdragen van de verzamelde kennis en goede praktijken. Daarbij wordt nauw samengewerkt met de campagnepartners. Op een groot aantal bijeenkomsten en cursussen die de partners door het land heen organiseren wordt aandacht aan de campagne gegeven. Dat kan door de verspreiding van campagnemateriaal, door het geven van een key-note presentatie en/of door een bijdrage in een discussiebijeenkomst. Verder wordt samengewerkt met de groep campagnesupporters. Dit zijn organisaties die zelf hebben aangegeven aan de campagne te willen meedoen, maar te klein of commercieel zijn om individueel partner te worden. Zij kunnen als groep toch betekenis hebben door op hun manier aandacht te geven aan het campagnethema en om inhoudelijke campagnemateriaal te verspreiden.

Zowel in het eerste als tweede jaar organiseert het Focal Point een aantal conferenties en bijeenkomsten. Uit de evaluaties blijkt dat deze bijeenkomsten zeer positief worden gewaardeerd, in het bijzonder het innovatieve karakter ervan. Het Focal Point zal ernaar streven in de komende periode dit hoge niveau vast te houden.

De deelname aan de Goede Praktijken Competitie is in Nederland altijd verhoudingsgewijs hoog. Ook is er in de overkoepelende European Good Practice Award Competition tot dusverre altijd een Nederlandse prijswinnaar geweest. Het Focal Point zal zich er de komende periode voor inzetten dat de deelname aan de Nederlandse

Goede Praktijken Competitie hoog blijft en dat er zo mogelijk in elke Europese Goede Praktijken Competitie een Nederlandse prijswinnaar is.

Wat ook bijzonder is voor de campagne in Nederland is dat samen met de campagnepartners getracht wordt iets blijvends te ontwikkelen waarmee de boodschap van de campagne na afloop van de campagne verankerd wordt. Zo is in de vorige campagne, samen met de toenmalige partners met succes een visiedocument opgesteld over veilig onderhoud in 2020. Ook voor de campagne 2012-2013 wordt geprobeerd de opbrengst die in het kader van de campagne naar voren zijn gekomen vast te houden. Ook in toekomstige campagnes zal daar naar gestreefd worden.

Het is inmiddels een goede gewoonte om in het kader van de campagne met het Belgische Focal Point samen te werken en waar mogelijk promotionele activiteiten te ondernemen.

Verder zal wederom gebruik worden gemaakt van het ECAP-aanbod van EU-OSHA (European Campaign Assistance Package) voor ondersteuning bij de organisatie van nationale campagneactiviteiten.

4.4

Netwerken

Er bestaan grote verschillen tussen de uiteenlopende organisaties waarmee het Nederlandse Focal Point samenwerkt. Met sommige organisaties werkt het NL-FOP in een gestructureerd verband samen. Met andere organisaties vindt de samenwerking op een incidentele manier plaats. Hieronder komen de verschillende vaste samenwerkingsrelaties aan bod. Daarbij wordt aangegeven wat de ambitie is voor de komende periode en wat de daarbij behorende activiteiten zijn.

In het algemeen dient het NL-FOP de volgende activiteiten uit te voeren:

- Regisseren van de tripartiete werkgroep Europese Context
- Deelnemen aan EU-OSHA's Focal Points Network
- Kennisnetwerk activeren en betrekken
- Contacten onderhouden met campagnepartners en –supporters
- Mediapartners voeden
- Indien mogelijk samenwerking opstarten met Nederlandse tak van EEN (Enterprise Europe Network)
- Bijdragen aan ad-hoc adviesgroepen van EU-OSHA (bv. 'Campaigning' en 'Online strategy')
- Bilaterale samenwerking met andere Focal Points, met name België
- Vragen beantwoorden van collega-FOP's en derden

Door middel van het samenstel van deze activiteiten willen wij onze visie waar maken: 'we zijn bekend en erkend als partij die de Europese en Nederlandse kennis met elkaar verbindt, ter bevordering van de veiligheidscultuur, slimme organisaties en een duurzame inzetbaarheid van werknemers'.

4.4.1

De werkgroep Europese Context

Het Nederlandse Focal Point wil werken op de basis van tripartisme en wil tripartisme ook promoten als de hoeksteen van zijn werk.

De relatie met de sociale partners en met het ministerie van SZW hebben vorm gekregen in de werkgroep Europese Context. Omdat tripartisme het uitgangspunt is voor het werk van het Agentschap en van het Nederlandse Focal Point is dit meerjarige programma tripartiet afgestemd. Ook de jaarlijkse werkplannen, die op basis van dit meerjarige programma zullen worden opgesteld, zullen tripartiet worden afgestemd. De Nederlandse inbreng bij de ontwikkeling van de producten van het Agentschap is daar waar mogelijk gebaseerd op een eensluidende tripartiete standpuntbepaling in de werkgroep Europese Context. Indien deze niet mogelijk blijkt, worden de afzonderlijke standpunten van de partijen ingebracht.

De vergaderingen met de werkgroep Europese context vinden minimaal driemaal per jaar plaats. Zij worden in ieder geval gehouden voordat de vergaderingen van het Agentschap met de Focal Points plaatsvinden, teneinde een tripartiete inbreng in de Nederlandse positiebepaling in deze vergaderingen mogelijk te maken. De tripartiete dimensie is ook sterk

aanwezig in de Europese campagne. Het welslagen van deze bewustwordingscampagne is in hoge mate gebaat bij een actieve tripartiete inbreng. Deze inbreng zal ook in de komende periode gezocht worden.

4.4.2

De relatie met het Europees Agentschap

Het Nederlandse Focal Point wil er binnen de gegeven middelen toe bijdragen dat de doelstellingen van het Agentschap in Nederland gerealiseerd worden. Het NL-FOP zal dat doen door de informatie die het Agentschap vraagt tijdig en kwalitatief goed te leveren en door de kennis van het Agentschap effectief door te geven aan de Nederlandse beleidsmakers en praktijkmensen op alle betrokken niveaus. Goede Nederlandse praktijken worden ter kennis gebracht van het Agentschap en de door het Agentschap verzamelde goede praktijken worden doorgegeven aan de Nederlandse werknemers, werkgevers en ondersteuners. In elk geval bestaat de inbreng uit de tijdige en kwalitatief goede afwikkeling van alle verzoeken van het Agentschap gebaseerd op de tussen het Agentschap en SZW jaarlijks te sluiten "Cooperative Agreement".

Het Nederlandse Focal Point zal zich actief en constructief opstellen in de vergaderingen die driemaal per jaar gehouden worden tussen het Agentschap en de Focal Points. Deelname aan ad-hoc groepen op bepaalde thema's van het Agentschap met een selectie van Focal Points zal worden nagestreefd. Zo zal in de komende periode in ieder geval worden deelgenomen aan de ad-hoc groep over de Europese campagne. Ook zal ervoor gezorgd worden dat vanuit Nederland op een adequate manier wordt deelgenomen aan de workshops en seminars die het Agentschap in de komende periode zal houden. Met Nederlanders die lid zijn van de diverse expertgroepen van het Agentschap zal het Focal Point Nederland gericht contact houden.

De effectiviteit van de Nederlandse inbreng bij de activiteiten van het Agentschap is gebaat bij het hebben van goede persoonlijke relaties met de leden van de staf van het Agentschap. Aan het onderhouden van die relaties zal ook de komende periode tijd en aandacht gegeven worden.

Het 2014 Management Plan is in nauw overleg met de stakeholders van het Agentschap opgesteld teneinde zeker te stellen dat het tegemoet komt aan de meest urgente en belangrijke behoeften. Het Plan zal uitgevoerd worden in nauw overleg met het tripartiete netwerk van het Agentschap. Daarbij wordt in 2014 voor het eerst voor een aantal activiteiten toepassing gegeven aan de zgn. portfolio benadering. Deze benadering stelt de netwerkpartners in de gelegenheid vooral die producten af te nemen die in hun specifieke situatie de meeste toegevoegde waarde hebben.

Als hoogtepunt in 2014 geeft het Agentschap aan de nieuwe campagne over psychosociale risico's en de start van een nieuwe activiteit om een overzicht te krijgen van OSH en micro ondernemingen.

In het 2014 Management Plan is per aandachtsgebied aangegeven welke activiteiten zullen worden ondernomen en wat de producten zullen zijn. Niet expliciet is aangegeven welke bijdragen hierbij van de Focal Points verwacht worden. Dat zal begin 2014 gebeuren in de contracten die de directeur van het Agentschap zal sluiten met de Focal Points. Het 2014 Management Plan geeft niettemin voldoende aanknopingspunten om daarop verder in dit Werkprogramma te anticiperen.

4.4.3

De relatie met andere Focal Points

De bestaande goede relaties met de andere Focal Points wil het Nederlandse Focal Point bewaren. De effectiviteit van de Nederlandse inbreng is gebaat bij het onderhouden van goede relaties met de andere Focal Points. Kennis en begrip van de Nederlandse situatie draagt bij tot steun voor de Nederlandse positie. Het Focal Point zal daar in de komende tijd gericht aandacht

aan besteden.

Met het Belgische Focal Point bestaat een bijzondere relatie. Ook in de komende periode zullen samen met het Belgische Focal Point “language checks” uitgevoerd worden op de vertaalde producten van het Agentschap. Ook de praktijk om zeker één keer per jaar een gezamenlijke conferentie te organiseren zal worden voortgezet. In voorkomende gevallen zal ook de deelname daaraan vanuit derde landen gezocht worden.

4.4.4

Het kennisnetwerk

De door het Agentschap en NL-FOP nagestreefde impact is bij te dragen aan het doel om de arbeidsomstandigheden veiliger, gezonder en productiever te maken. Veel kennis om dat te bereiken is in Nederland aanwezig bij de leden van het kennisnetwerk. Het Focal Point streeft er ook de komende periode naar dat de leden van het kennisnetwerk geïntensiverd hun kennis beschikbaar te stellen. Daartoe zal de communicatie met de leden van het kennisnetwerk worden geïntensiverd.

Dit kennisnetwerk bestaat op het ogenblik uit: het Nederlands Kenniscentrum Arbeid en Longaandoeningen (NKAL), het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten (NCvB), Coronel Instituut voor Arbeid en Gezondheid, de Nederlandse Vereniging voor Arbeidshygiëne (NVvA), de Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde (NVAB), de Beroepsvereniging voor Arbeids- en Organisatiedeskundigen (BA&O), de Nederlandse Vereniging voor Ergonomie (NVvE), de brancheorganisatie OVAL (brancheorganisatie voor vitaliteit, activering en loopbaan), de Nederlandse Vereniging voor Veiligheidskunde (NVVK) en het RIVM Centrum Gezond Leven. Met de leden van dit kennisnetwerk is in 2012 gesproken over het aanhalen

van de banden. De bereidheid daartoe bleek aanwezig. Zij zijn bereid een grotere rol te spelen bij de verwerving van door het Agentschap gevraagde informatie over wat de situatie in Nederland is ten aanzien van bepaalde onderwerpen en bij de verspreiding naar hun achterban van door het Agentschap geleverde producten. Het meewerken aan de OSH-wiki kan organisaties een goede kans bieden om zich te profileren, zie ook hoofdstuk 4.2.2. De gemaakte afspraken zullen de komende periode geëffectueerd worden. De speciaal voor hen geschreven nieuwsbrieven worden op prijs gesteld en zullen ook in de toekomst verschijnen. Aan het begin van elk jaar zal hen een brief gestuurd worden, waarin zal worden aangegeven wat dat jaar te verwachten is. Daarin zal ook worden vermeld welke vragen van het Agentschap te verwachten zijn en welke producten van het Agentschap er aan komen. Door het jaar heen zullen zij verder per nieuwsbrief van relevante feiten op de hoogte worden gehouden.

4.4.5

Het netwerk van campagnepartners en -supporters

De Europese campagnes hebben de bewustwording van de risico's op het werk en de preventie daarvan ten doel. De campagnes duren twee jaar en wisselen derhalve om de twee jaar van thema. Voor het welslagen van de campagne is het Focal Point in hoge mate afhankelijk van partners die de bewustwording ten aanzien van het campagnethema in hun achterban voor hun rekening willen nemen. Omdat het thema van de campagne om de twee jaar wisselt heeft dat ook tot gevolg dat er een verandering plaatsvindt van de daarbij behorende doelgroepen. Een consequentie daarvan is weer dat ook in de samenstelling van het netwerk van campagnepartners wijziging optreedt. Elke nieuwe campagne betekent het zoeken van nieuwe partners. De ervaring heeft intussen geleerd dat de beschikbaarheid van een klein, maar

gecommitteerd en betrouwbaar netwerk van permanente en wisselende campagnepartners het meest effectief is.

Ook wordt samengewerkt met een groep campagnesupporters. Dit zijn organisaties die zelf hebben aangegeven aan de campagne te willen meedoen, maar te klein of commercieel zijn om individueel partner te worden. Zij kunnen als groep toch betekenis hebben door op hun manier

aandacht te geven aan het campagnethema en om inhoudelijke campagnemateriaal te verspreiden.

4.5

Management

De uitvoering van het NL-FOP dient tijdig, kwalitatief goed en transparant plaats te vinden. Het betreft een project met politieke, strategische, wetenschappelijke en uitvoerende onderdelen in een complexe internationale setting. Het vereist een tactisch projectmanagement en een integer functioneren van het projectteam opdat we het vertrouwen genieten van de belangrijkste actoren.

Het projectmanagement van het NL-FOP omvat onder meer:

- Schrijven van werkplannen en meerjarenplannen
- Verantwoorden middels tertaalrapportages
- Periodieke voortgangsbesprekingen met het Ministerie van SZW
- Op orde houden van de plannings en projectfinanciën
- De interne projectcommunicatie en projectdocumentatie
- Afstemming activiteiten met projectteam
- Werving en contractering van partijen, onderhandelingen, voorwaarden, opdracht formuleringen, taken en bevoegdheden, financiën
- Afstemming met MAPA-programmamanager

In dit meerjarige programma ligt de nadruk op de missie, visie, doelstellingen en activiteiten van het Agentschap. Niet minder belangrijk is HOE het Focal Point dat meerjarige programma uitvoert.

Om te beginnen wil het Focal Point zijn taken uitvoeren met een team waarvan de medewerkers volledig betrokken en gecommitteerd zijn. Dat vraagt om bijzonder aandacht voor de kwaliteit van de onderlinge verhoudingen.

Het Focal Point wil ook in het dagelijkse werk het uitgangspunt van tripartisme realiseren. Dat vraagt vooral om transparantie. Wat het Focal Point doet moet helder zijn. Die helderheid is essentieel voor het vertrouwen van de tripartiete partners in het Focal Point.

Het Focal Point wil zijn werk effectief en efficiënt uitvoeren. Het werkt op basis van een tripartiet geaccordeerd jaarplan. Over de geleverde prestaties legt het driemaal per jaar verantwoording af aan de hand van een daartoe opgesteld tertaalrapport. Het Focal Point wil ook periodiek nagaan of de geleverde prestaties wel de beoogde impact hebben. In overleg met de werkgroep Europese Context zal daarvoor een procedure ontwikkeld worden. In ieder geval zal het Focal Point zich onderwerpen aan een permanente kritische zelfreflectie.

Het Europees Agentschap voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk (EU-OSHA), dat zetelt in Bilbao, Spanje, wil bijdragen de Europese werknemers gezond en veilig aan het werk te houden. Dat doet EU-OSHA door het aanleveren van getoetste informatie, het verhogen van het besef van het belang van veiligheid en gezondheid op het werk en door samen te werken met vele organisaties.

EU-OSHA werkt met een netwerk van nationale Focal Points in iedere Lidstaat van de Europese Unie. Het is de taak van de Focal Points om de stroom van informatie naar en van het Agentschap tijdig, inhoudelijk goed en afgestemd met de sociale partners te laten verlopen. Het Nederlands Focal Point (NL-FOP) kan gezien worden als de vertegenwoordiging van het Europees Agentschap in Nederland. Het NL-FOP draagt actief bij aan de verdere ontwikkeling van veiligheid en gezondheid op het werk in Nederland en in Europa, door het importeren en exporteren van kennis, instrumenten en goede praktijkvoorbeelden.

De formele verantwoordelijkheid voor het functioneren van het NL-FOP ligt bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Het ministerie heeft de coördinatie en uitvoering van de dagelijkse werkzaamheden van het Nederlandse Focal Point neergelegd bij TNO. De voorbereiding en tenuitvoerlegging van de taken van het NL-FOP gebeurt in samenwerking met de tripartiete werkgroep Europese Context, waarin werkgevers, werknemers en overheid zitting hebben.

Focal Point Nederland

Mail: marga.vanderzwaan@tno.nl

Web: www.arboineuropa.nl

V N O N C W

cnv

MKB
Nederland

FNV
In Beweging

LTO Nederland

MHP
Vakcentrale voor Professionals

TNO innovation
for life

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid